

מדינת ישראל

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

משרד האוצר

ועדת מחירים

סיכום דיון של ועדת המחירים

על סדר היום

הוספת תעריף בגין שימוש במערכת "שער עולמי" לצו הפיקוח על מחירי מסופי מטענים בנתב"ג

משתתפים

חברי ועדת המחירים

מר יובל טלר חסון – יו"ר ועדת המחירים, משרד האוצר
מר אסף גבע – חבר ועדת המחירים, משרד האוצר
גב' דפנה עין דור – המפקחת על המחירים, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
גב' ברוני חירמן – חברת ועדת המחירים, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

משתתפים נוספים

עו"ד גלעד גושר – יועץ משפטי לוועדת המחירים, משרד האוצר
גב' אביגיל ונקרט – מרכזת ועדת המחירים, משרד האוצר
מר חיים בורובסקי – רפרנט מים תעופה, משרד האוצר
מר אסף קצב – "א. חפץ ושות'", יועץ כלכלי
רו"ח יהודה מלול – "אברמזון יורם ושות'", יועץ חשבונאי

מועדי הדיונים

26.11.2020

30.11.2020

28.2.2021

החלטה

ועדת המחירים המשותפת למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – **משרד התחבורה**) ולמשרד האוצר (להלן – **ועדת המחירים** או **הוועדה**) מחליטה להמליץ לשר האוצר ולשר התחבורה (להלן – **השרים**) כדלקמן:

לתקן את צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי שירותי מסוף מטענים בנמל התעופה בן גוריון), התשנ"ח-1998 (להלן – **צו הפיקוח**), ולהוסיף לצו הפיקוח תעריף לשימוש במערכת שער עולמי בגובה 3.25 ₪ לשטר מטען ביבוא, יצוא ובלדרות.

בטרם מתן המלצה סופית, הוועדה יוצאת לשימוע ציבורי בכתב לכלל הגורמים הרלוונטיים בעניין החלטה כאמור. ניתן להעביר התייחסות כתובה, שלא תעלה על 5 עמודים, לכתובת המייל khirmanb@mot.gov.il עד ליום 25.4.2021 בשעה 10:00 (לאחר דחייה מהמועד המקורי, 8.4.2021). לאחר קבלת ההתייחסויות בכתב, הוועדה תשקול לאפשר לבעלי עניין להופיע בפניה ולהציג את עמדתם גם בעל פה.

יובהר כי במקביל הוועדה ממשיכה בביקורת הבסיס של כלל התעריפים המפוקחים של מסופי המטענים בנתב"ג (להלן – **בדיקת הבסיס**) ושומרת לעצמה את הזכות לשנות את תעריף שער עולמי בעתיד, בין היתר בהתאם להערות שיתקבלו בשימוע שיערך בעניין בדיקת הבסיס.

דברי הסבר

תעריפי מסופי מטענים בנתב"ג מפוקחים מתוקף צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי שירותי מסוף מטענים בנמל התעופה בן גוריון), תשנ"ח-1998 (להלן – **צו הפיקוח**).

צו הפיקוח כולל רשימת תעריפים מפוקחים לשירותי ניטול, פריקה, טעינה ואחסנה של מטענים במסופי המטענים, ביצוא וביבוא. בנוסף, במסגרת הצו קבועים תעריפים לשירותים מיוחדים כדוגמת פיצול שטר מטען, שקילה, העברת ציוד מוטס למסוף אחר, שליפה חוזרת של מטען, שינוי מבנה טיסה לפי הוראות חברת תעופה ועוד.

החל משנת 2018 נדרשו החברות המפעילות את מסופי המטענים בנתב"ג להכניס לפעילות מערכת מידע חדשה לסחר חוץ בשם "שער עולמי", וזאת על פי הנחיית המכס. מערכת שער עולמי מאפשרת שיתוף של נתונים בין כלל הגורמים הנוגעים לסחר החוץ, לרבות משרדי הממשלה, רשות המסים ומכון התקנים. כמו כן, המערכת מאפשרת עבודה על מסמכים וחותימה עליהם באופן דיגיטלי ומבטלת את הצורך בניירת. המערכת פועלת החל משנת 2018 למטעני יבוא ובימים אלו מתבצעת הרחבה גם למטעני יצוא.

כיום החברות מחייבות את בעלי המטענים בחיוב נוסף בגין שער עולמי בסך של כ-5 ₪ עד 6.5 ש"ח עבור שטר מטען למטענים רגילים וכ-0.2 ₪ למטעני בלדרות, כל זאת מעבר למחירים המפוקחים אשר נגבים עבור שירותי ניטול ואחסון ומחושבים לפי משקל ויחידת מטען (יש לציין כי שטר מטען אינו יחידת מטען והוא יכול לכלול מספר יחידות מטען ולהיפך).

ביום 5.1.2021 פנתה חברת ממן לוועדת המחירים, בהתאם להוראות סעיף 14 לחוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996 (להלן – **חוק הפיקוח**), בבקשה שתמליץ לשרים להוסיף לצו הפיקוח תעריף בגין שירותי "שער עולמי" בסך של 5 ₪ למטען כללי ו-20 אג' למטען בלדרות.

ועדת המחירים מצויה בעיצומה של בדיקת בסיס לכלל תעריפי מסופי המטענים בנתב"ג, המבוצעת על בסיס ניתוח דוחות כספיים של שתיים מהחברות המפעילות את מסופי המטענים בנתב"ג עד שנת 2018. במסגרת בדיקת הבסיס נלקחת בחשבון מערכת "שער עולמי", כמפורט בסיכום דיון שהתפרסם ביום 9.6.2020 ([קישור לסיכום הדיון](#)). עם זאת,

מאחר שבדיקת הבסיס טרם הסתיימה ונוכח העובדה שלמסופי המטענים ישנן עלויות בגין הפעלת מערכת "שער עולמי", החליטה ועדת המחירים כי יש מקום לקבוע כבר כעת בצו הפיקוח מחיר עבור שירות זה. לאור זאת, הוועדה מציעה לקבוע את המחיר בגין מערכת "שער עולמי" בהתאם לממצאים שעלו בבדיקת הבסיס, כמפורט להלן.

במהלך העבודה המקצועית על בדיקת הבסיס בחנה ועדת המחירים, בין היתר, את העלויות בגין הפעלת מערכת "שער עולמי". מבדיקה זו עלה כי בכדי לעמוד בהנחיות המכס ולהטמיע את המערכת נדרשו החברות לפתח מערכת מידע וכן להוצאות בגין אחזקה והפעלת שירות לקוחות נוסף הכולל עד שני עובדים. במסגרת בדיקת הבסיס, ועל מנת לבחון את העלויות המדויקות, היועצים הכלכליים של משרד התחבורה המלווים את הוועדה קיבלו מהחברות נתונים שונים המאפשרים לחשב את עלויות הפעלת מערכת "שער עולמי" בכללותה ובפרט על בסיס כמות שטרי מטען ועל בסיס משקל. העלויות שנלקחו בחשבון כוללות עלות פיתוח ותחזוקה שוטפת של המערכת, שכר והעמסת דמי זיכיון לרש"ת. המחיר נקבע על בסיס ממוצע משוקלל של העלויות של שתי החברות הכלולות בבדיקה (על בסיס נתחי שוק), בתוספת תשואה להון כפי שחושבה במסגרת בדיקת הבסיס (WACC), והכל בהתאם למתודולוגיה החדשה לפיקוח על המחירים (להלן – [המתודולוגיה החדשה](#); [קישור למתודולוגיה](#)). במהלך העבודה הכלכלית בוצעו התאמות ותיקונים שכללו הגבלת נתח השוק של ממון ל- 50% לצורך התחשבות בעלויות בהתאם למתודולוגיה החדשה (עמ' 16); ותמחור עלות הפיתוח הצפויה למערכת ביצוא בשיעור של 50% מעלות הפיתוח של המערכת ביבוא, וזאת בהתאם לנתונים שהועברו לוועדה. המחיר שחושב במסגרת בדיקת הבסיס מפורט להלן.

ועדת המחירים דנה בשאלה האם נכון לקבוע את המחיר לפי משקל או לפי שטר מטען. יצוין כי כיום גובים מסופי המטענים מחיר שונה עבור שטר מטען מסחרי ועבור שטר מטען לבלדרות, כמפורט בפניית חברת ממון לוועדת המחירים.

מבדיקה שערכה הוועדה עולה כי העלות למתן השירות בין סוגי שטרי המטען השונים הינה אחידה, ואינה תלויה בסוג המטען או במשקלו. לאור זאת, ועדת המחירים סברה כי יש לקבוע את התעריפים בהתאם לעלותם בפועל, ולהימנע מסבסוד צולב בין מחירי המוצרים השונים. היות ואין שוני בעלות בין סוגי שטרי המטען השונים יש לקבוע מחיר אחיד לכל סוגי המטען. בנוסף, ומאותה סיבה, סברה ועדת המחירים כי המחיר שייקבע לשטר מטען בגין שירות שער עולמי לייבוא וליצוא יהיה אחיד.

לאור האמור לעיל, התעריף המוצע בהתאם לבדיקת הבסיס עומד על 3.25 ₪ לשטר מטען ביבוא וביצוא.

יובהר כי במקביל הוועדה ממשיכה בבדיקת הבסיס ושומרת לעצמה את הזכות לשנות את תעריף שער עולמי בעתיד, בין היתר בהתאם להערות שיתקבלו בשימוע שייערך בעניין בדיקת הבסיס.